

DDP-YD/ETD (2025) 123

Київ, 16 червня 2025 року

МОЛОДІЖНА ПОЛІТИКА, ЗАСНОВАНА НА ПІДХОДАХ УЧАСТІ

другий навчально-практичний курс для тренерів і тренерок суб'єктів надання освітніх послуг у сфері професійного навчання (провайдерів)
(серпень 2025 – вересень 2026)¹

ЗАПРОШЕННЯ ДО УЧАСТІ

Кінцевий термін подачі заявки: **15 липня 2025 року**

¹ Відповідно до ситуації безпеки в умовах збройної агресії Російської Федерації проти України

Рада Європи є провідною правозахисною організацією на континенті. Вона підтримує свободу вираження поглядів і ЗМІ, свободу зібрань, рівності, захисту меншин. Вона проводила кампанії з таких питань: захист дітей, мова ворожнечі в інтернеті, права ромів / ромок.

Усі держави-члени Ради Європи приєдналися до Європейської конвенції з прав людини – договору, призначеного захищати права людини, демократію й верховенство права. Європейський суд з прав людини здійснює нагляд за реалізацією Конвенції, якій у 2025 році виповнюється 75 років.

Україна набула членства в Раді Європи в листопаді 1995 року. Рада Європи захищає права людини за допомогою таких міжнародних конвенцій, як Конвенція про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству й боротьбу з цими явищами; Конвенція про кіберзлочинність. Вона здійснює моніторинг прогресу, досягнутого державами-членами в цих галузях, і надає рекомендації за допомогою незалежних експертних органів моніторингу.

[Департамент молоді](#) є частиною Директорату демократичної участі у складі Генерального директорату з питань демократії Ради Європи й несе відповідальність за реалізацію молодіжної політики в Раді Європи. Департамент розробляє керівні принципи, програми і правові документи для формування послідовної й ефективної молодіжної політики на місцевому, національному і європейському рівнях. Він покликаний узагальнювати й розповсюджувати знання й досвід, які стосуються життєвих ситуацій, прагнень і засобів вираження поглядів європейської молоді.

Стабільність демократичного суспільства ґрунтується на креативності, динамізмі, соціальній відповідальності та компетентності молодих людей. Водночас демографічні зміни, технологічний розвиток і зростання соціальної нерівності ставлять молодих європейців/європейок у важке становище. Дехто з них відчуває зростання проблем щодо повної реалізації прав людини, особистого розвитку, змістовної громадської участі та інтегрування до суспільства, а також безперешкодного переходу до самостійного життя; у ситуації особливого ризику перебувають вразливі та маргіналізовані групи молоді.

У будь-якій молодіжній політиці провідну роль відіграє громадська участь молоді. Це знайшло відображення, зокрема у [Рекомендації Комітету міністрів про доступ молодих людей до прав](#) та Європейській хартії про участь молоді в місцевому та регіональному житті. Хартія була прийнята у 1992 році та вперше [переглянута у 2003 році](#). У 2025 році триває процес нового її перегляду, щоб закріпити бачення молодих людей в роботі Ради Європи з місцевої та регіональної демократії.

Участь молодих людей у житті громади є правом людини і водночас умовою їхньої успішної інтегрування та незалежності як активних, самостійних і відповідальних громадян та громадянок зараз і в майбутньому. У січні 2020 року Комітет міністрів ухвалив [Стратегію молодіжного сектору до 2030 року](#), яка зокрема містить відповіді на нові питання й виклики, що з ними стикаються молоді люди в усій Європі.

16 – 17 травня 2023 року в Рейк'явіку (Ісландія) відбувся [Саміт глав держав і урядів 46 держав-членів Ради Європи](#). Вони домовилися зміцнити Організацію, забезпечити відповідальність за збройну агресію Російської федерації проти України та підтримати жертв. У [Рейк'явікській декларації «Об'єднані навколо наших цінностей»](#) підкреслено важливу роль молодих людей: «... участь молоді в процесах прийняття рішень підвищує ефективність публічних політик та зміцнює демократичні інститути через відкритий діалог».

Проект Ради Європи «Молодь за демократію в Україні: Фаза IV»

Проект [«Молодь за демократію в Україні: Фаза IV»](#) розпочато у межах Плану дій Ради Європи для України на 2023–2026 роки. Проект побудований на результатах та досвіді проекту Ради Європи «Молодь за демократію в Україні» у 2020-2024 роках.

Проект «Молодь за демократію в Україні: Фаза IV» спрямований на те, що молоді люди в Україні отримують переваги від молодіжної політики, заснованої на підходах участі, та якісної молодіжної роботи для зміцнення власної стійкості та добробуту, щоб реалізувати свої права людини у воєнний та повоєнний час і відігравати важливу роль у зусиллях з відновлення України.

Проект безпосередньо відповідає пріоритетам, визначеним Рейк'явікським самітом, зокрема Рейк'явікським принципам демократії, в яких наголошується, що забезпечення демократичного майбутнього для всіх у Європі вимагає інвестицій в участь молодих людей у демократичному житті та процесах ухвалення рішень, у тому числі через навчання правам людини та основним демократичним цінностям, таким як плюралізм, інклюзивність, недискримінація, прозорість та підзвітність.

Проект ґрунтується на [Стратегії молодіжного сектору Ради Європи до 2030 року](#), яка робить акцент на кількох важливих аспектах: збільшенні спроможності молодіжного громадянського суспільства сприяти розвитку демократії участі та демократичного громадянства як у межах, так і поза межами своїх членств; проведенні більшої кількості політик та процесів управління у змістовний спосіб та на підходах участі, залучаючи різноманітні групи молоді та їх представників і представниць/організації; а також зміцненні молодіжної політики та молодіжної роботи для усунення бар'єрів участі молоді. Крім того, Стратегія також визначає молодіжну роботу як один із пріоритетів, зокрема, з акцентом на: зміцненні, визнанні та просуванні політики та практики молодіжної роботи через інтеграцію молодіжної роботи в рамки молодіжної політики, покращення якості молодіжної роботи, яку здійснюють як волонтери і волонтерки, так і оплачувані молодіжні працівники і працівниці, а також розширення доступу та привабливості молодіжної роботи та неформальної освіти/навчання для ширших груп молоді.

Проект відображає реформи молодіжної політики в Україні, зокрема [Національну стратегію державної молодіжної політики до 2030 року](#), [Державну цільову соціальну програму «Молодь України» 2021-2025](#) та Державну цільову соціальну програму на 2026-2030 роки, яка розробляється.

Проект заохочує зацікавлені сторони молодіжної політики в Україні впроваджувати та поширювати Рекомендації Комітету Міністрів державам-членам: [про доступ молоді з неблагополучних районів до соціальних прав, CM/Rec\(2015\)3](#); [про доступ молодих людей до прав, CM/Rec\(2016\)7](#); [про молодіжну роботу, CM/Rec\(2017\)4](#); [щодо участі ромської молоді, CM/Rec\(2023\)4](#); [про захист молодіжного громадянського суспільства і молоді та підтримки їх участі в демократичних процесах, CM/Rec\(2022\)6](#).

Навчально-практичний курс «Молодіжна політика, заснована на підходах участі»

Передумова:

У 2023 році у межах проєкту Ради Європи «Молодь за демократію в Україні: Фаза III» було проведено дослідження потреб і стану діяльності місцевих, обласних і національних органів влади у сфері молодіжної політики, а також місцевих і обласних молодіжних консультативно-дорадчих органів, зокрема з урахуванням потреб і реалій молодих людей у воєнний і повоєнний період. Сто сорок сім державних службовців, службовиць та посадових осіб місцевого самоврядування, відповідальних за формування та реалізацію молодіжної політики (20 чоловіків, 127 жінок), висловили свої погляди та думки щодо потреб та стану діяльності місцевих, регіональних та національних органів влади у сфері молодіжної політики, зокрема з урахуванням потреб та реалій молоді у воєнний та повоєнний період. 96,6% представників і представниць влади, які взяли участь у дослідженні заявили про свою зацікавленість у навчальній програмі з молодіжної політики, заснованої на підходах участі. У відповідь на цю потребу проєкт Ради Європи «Молодь за демократію в Україні: Фаза III» у співпраці з Міністерством молоді та спорту України, Національним агентством України з питань державної служби та Українською Асоціацією Молодіжних Рад розробив програму підвищення кваліфікації «Молодіжна політика, заснована на підходах участі».

Національне агентство України з питань державної служби №149-23 від 18 вересня 2023 року затвердило Типову загальну короткострокову програму підвищення кваліфікації «Молодіжна політика, заснована на підходах участі». Проєкт програми рекомендувала до затвердження робоча група при Національному агентстві України з питань державної служби, до складу якої входили представники та представниці Національного агентства України з питань державної служби, Міністерства молоді та спорту України, Всеукраїнського молодіжного центру, проєкту Ради Європи «Молодь за демократію в Україні: Фаза III», Програми USAID DOBRE, органів місцевого самоврядування, закладів вищої освіти, молодіжних центрів, молодіжних рад та громадських організацій. Метою Типової програми є підвищення рівня професійних компетентностей державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування щодо забезпечення участі молоді у формуванні та реалізації молодіжної політики з урахуванням стандартів та підходів Ради Європи. Національне агентство України з питань державної служби рекомендує суб'єктам надання освітніх послуг у сфері професійного навчання (провайдерам) розробляти загальні програми підвищення кваліфікації державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування з питань молодіжної політики, заснованої на підходах участі, на основі Типової програми. Ознайомитись зі змістом Типової програми можна за посиланням: <https://nads.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennia-typovoi-zahalnoi-korotkostrokovoi-prohramy-za-temoiu-molodizhna-polityka-zasnovana-na-pidkhodakh-uchasti>

Перший курс «Молодіжна політика, заснована на підходах участі» (2023-2024 рр.):

В 2023-2024 роках проєкт Ради Європи «Молодь за демократію в Україні: Фаза III» у співпраці з Міністерством молоді та спорту України та Українською асоціацією молодіжних рад розробив та впровадив перший навчально-практичний курс «Молодіжна політика, заснована на підходах участі». В межах курсу Проєкт створив навчальний посібник, провів тренінг для тренерів та тренерок, підготував серію відеороликів практик участі молодих людей і забезпечував менторське та експертне підтримання тренерської команди у підготовці та впровадженні навчань на обласному та місцевому рівнях, провів консолідаційну зустріч та публічну презентацію ключових здобутків програми. Завдяки цим зусиллям у 2024 році в Україні було впроваджено 21 програму підвищення кваліфікації для 611 державних службовців, службовиць та посадових осіб місцевого самоврядування, науковців та освітян. У січні – травні 2025 року впроваджено 2 програми підвищення кваліфікації для 62 державних службовців, службовиць та посадових осіб місцевого самоврядування.

Сайт курсу - <https://www.coe.int/uk/web/kyiv/the-program-youth-policy-based-on-participatory-approaches->

Організатори навчально-практичного курсу:

- <https://www.coe.int/uk/web/kyiv> - Офіс Ради Європи в Україні
- <https://www.coe.int/uk/web/kyiv/youth-for-democracy-in-ukraine> - Проєкт Ради Європи «Молодь за демократію в Україні: Фаза IV»
- www.coe.int/youth – Департамент молоді Ради Європи
- <https://mms.gov.ua/> – Міністерство молоді та спорту України

Мета та завдання другого навчально-практичного курсу (2025-2026 рр.):

Мета курсу – посилення професійних компетентностей тренерів та тренерок провайдерів впроваджувати навчання для державних службовців, службовиць та посадових осіб місцевого самоврядування на основі Типової загальної короткострокової програми підвищення кваліфікації «Молодіжна політика, заснована на підходах участі».

Завданням курсу:

- Дослідження теми «Молодіжна політика, заснована на підходах участі» у знайомстві з представниками та представницями Міністерства молоді та спорту України, Ради Європи та інших.
- Ознайомлення зі стандартами, підходами та освітніми ресурсами Ради Європи у сфері молодіжної політики.
- Опрацювання змісту посібника для проведення навчання за Типовою загальною короткостроковою програмою підвищення кваліфікації для державних службовців та службовиць і посадових осіб місцевого самоврядування «Молодіжна політика, заснована на підходах участі».
- Обмін практиками викладання програм підвищення кваліфікації між тренерами і тренерками провайдерів.
- Обговорення специфічних аспектів проведення освітніх та просвітницьких заходів у форматах онлайн, офлайн та змішаному.
- Удосконалення тренерських компетентностей тренерів і тренерок провайдерів.
- Впровадження підготовленими тренерами і тренерками провайдерів програм підвищення кваліфікації державних службовців, службовиць та посадових осіб місцевого самоврядування на основі Типової програми «Молодіжна політика, заснована на підходах участі».

Плани на реалізацію курсу у 2025-2026 роках:

В 2025-2026 роках проєкт Ради Європи «Молодь за демократію в Україні: Фаза IV» у співпраці з Міністерством молоді та спорту України планує реалізацію другого навчально-практичного курсу «Молодіжна політика, заснована на підходах участі» для нової когорти тренерів і тренерок суб'єктів надання освітніх послуг у сфері професійного навчання (провайдерів). Курс включатиме в себе:

Сер-2025	Вер-2025	Жов-2025	Лис-2025	Гру-2025	Січ-2026	Лют-2026	Бер-2026	Кві-2026	Тра-2026	Чер-2026	Лип-2026	Сер-2026	Вер-2026
Навчання (онлайнний формат)													
Домашнє завдання: оцінювання за Інструментом самооцінки молодіжної політики													
	Тренінг для тренерів та тренерок (офлайнний формат) 13-17.10.2025												
Менторське та експертне підтримування													
Впровадження програм підвищення кваліфікації державних службовців, службовиць та посадових осіб місцевого самоврядування												Консолідаційна зустріч з аналізу та оцінювання результатів впровадження програм підвищення кваліфікації державних службовців, службовиць та посадових осіб місцевого самоврядування	

Порядок подання заявок і відбір учасників та учасниць

Вітатиметься висловлення інтересу до участі в другому навчально-практичному курсі з боку тренерів та тренерок суб'єктів надання освітніх послуг у сфері професійного навчання (провайдерів).

Критерії відбору:

- наявність досвіду тренерської чи фасилітаційної діяльності;
- готовність брати участь в усіх етапах курсу протягом серпня 2025 року – вересня 2026 року;
- готовність впроваджувати Типову програму підвищення кваліфікації «Молодіжна політика, заснована на підходах участі» як тренер/тренерка у 2026 році;
- наявність офіційного листа (у довільній формі) від установи, яка є зареєстрованим провайдером на Порталі управління знаннями, про підтримку проведення у 2026 році навчання за Типовою загальною короткостроковою програмою підвищення кваліфікації за темою «Молодіжна політика, заснована на підходах участі».

Оцінювання заявок і відбір учасників та учасниць здійснюватиме організацій комітет курсу, до складу якого входять представники та представниці Ради Європи, Міністерства молоді та спорту України, а також експерти та експертки у молодіжній сфері.

Усім зацікавленим особам пропонується надіслати заповнену анкету та офіційний лист до 23:59 (київський час) 15 липня 2025 року за посиланням: <https://forms.gle/TGWKPhrsx1WMsLU68>

Результати відбору будуть повідомлені не раніше 31 липня 2025 року.